

Indholdsfortegnelse

Forord | 7

1. Indledning | 9

1.1. Specialet under forandring | 12

1.1.1. Nye kravets betydning for specialet | 17

1.1.2. Den juridiske konstruktion af specialet | 20

2. Teoretisk ramme og metoder | 25

2.1. Diskursteoriens begreber: en magnadoodle som billede | 30

2.2. *Grounded theory*: kategoriseringer og kortlægninger | 37

2.3. Tekstanalyse: stil og metaforer | 39

3. Hvad fortæller specialelitteraturen om specialet? | 45

3.1. Konstruktion af en specialelitteratur | 46

3.2. Specialelitteraturen i et dansk perspektiv | 51

3.2.1. Otte kategorier | 53

3.3. Specialelitteraturen i et internationalt perspektiv | 66

3.4. Refleksioner over specialelitteraturens udformning | 72

3.5. Uddannelsesfeltets makrodiskurser | 76

3.5.1. *Skills*: Kompetencebegrebet, curriculumtanken og markedstænkning | 79

3.5.2. *Bildung*: Dannelse og didaktisk tænkning | 81

3.5.3. Andre forsøg på at reartikulere uddannelsesfeltet | 84

3.5.4. Dannelsesmakrodiskurs vs. kompetencemakrodiskurs | 86

3.6. Specialelitteraturens svar på specialets *hvorfor* | 88

3.7. Specialelitteraturens blinde vinkel | 106

4. Hvordan skaber specialevejledere specialets betydning? | 109

4.1. Interviewundersøgelsens design og fremgangsmåde | 110

4.1.1. At interviewe specialevejledere: eliteinterviewet som forståelsesramme | 114

4.1.2. Brug af vignetter: et greb i interviewsituationen | 118

4.1.3. Udvælgelse af interviewpersoner | 120

4.1.4.	Studieordningers rolle	125
4.2.	Specialevejledernes konstruktion af specialets betydning	126
4.3.	Selvstændighed – et fleksibelt omdrejningspunkt for betydningsproduktionen	132
4.3.1.	Selvstændighedsbegrebet i brug	133
4.3.2.	Selvstændighedsbegrebets betydninger	134
4.3.3.	Elleve dimensioner af selvstændighedsbegrebet	140
4.3.4.	Selvstændighedsbegrebet på tværs af fakulteter	141
4.3.5.	Den selvstændige specialestuderende	158
4.3.6.	Selvstændighed som diskursivt koblingspunkt	167
4.4.	Fortællinger om specialet	171
4.4.1.	Specialemytens nødvendighed	171
4.4.2.	Valget, der modner	176
4.4.3.	”Hvis du stadig vil kalde det et speciale”	179
4.4.4.	Specialet klargør til arbejdsmarkedet	182
4.4.5.	Specialefortællingens iscenesættelse af domænets makrodiskurser	184
4.5.	Specialets topografi	185
4.5.1.	Bjerget og progressionsbegrebet	186
4.5.2.	Den udtørrede specialesump	190
4.5.3.	Bjerget og sumpen: et strukturerende metaforpar	193
4.6.	Specialet i spænd	193
5.	Specialets betydning – nu og i fremtiden	199
6.	Efterskrift: Mellem faglig diskurs og nyttediskurs	205
	Referencer	217
	Appendiks	239
	Appendiks 1: Interviewpersoner	240
	Appendiks 2: Model over litteratursøgnings- og kategoriseringsproces	242
	Appendiks 3: Litteratursøgning og -sortering i et dansk perspektiv	243
	Appendiks 4: Specialelitteraturen fordelt på otte kategorier	246
	Appendiks 5: Internationale databaser	257
	Appendiks 6: Søgninger i internationale databaser	260
	Appendiks 7: Vejledende spørgsmål og interviewspørgsmål	262
	Appendiks 8: Selvstændighedshjulets 11 dimensioner	265
	Noter	279